[p1]

Myn Eerweerden Heer

Mr Dr G. Gezelle

Kortryk

[p2]

Bate,[1] bátje met korte a in den zin dien gy zegt. Maar 'k en peize niet dat men sprekende byv. van eene koe die op heur baten is van t kalf wil spreken; t is van de melk. Tuum batje ironice sit[2] Uitleggen Dubito sed quidquid sit[3] breken, gebrokken zyn dicitur de vacca quae in eo est ut edat vitellum jamjam, quod apparet, non ex intumescentia uteri vel uberum, sed ex eo quod ossa quaedam magis solito disiungantur[4] Maar genoeg van dat peerdemeesters latyn.

Breeloop[5] breewielwagen, breewielkarre Is Breeloop geen rytuig dat breeder speurt als de gewone rytuigen (waarvan de wielen verder (in de wyde) van malkander staan als aan een anderen wagen — optrekken; ik twyfel danig aan dat woord.

Appelman.[6] Ik peis dat dat woord moet betrek hebben met eene oude bygelovigheid, volgens welke de Koning, de geest, de god van de appels wrake komt nemen over de gene die te vele appels eten, gelyk er een schrikkelyke groote puid is die de kinders komt straffen als zy de puiden al te vele kwellen

.....

1 Reactie op: Guido Gezelle, Zantekoorn: Bate. In: Loquela: 7 (Pietmaand 1887) 5, p.34: ”bate, de = Zwangerheid, geboorte, parturitio, partüs. — 't Is te peizen dat 't zal een baatje zijn. Geh. Clercken.”

2 Vertaling Paul Thoen (Latijn): Jouw 'batje' kan ironisch gezegd / bedoeld zijn.

3 Vertaling Paul Thoen (Latijn): Ik twijfel. Maar wat het ook mag zijn?

4 Vertaling Paul Thoen (Latijn): (breken, gebrokken zyn) wordt gezegd van een koe die zover is dat ze elk moment het kalf kan werpen dat tevoorschijn komt, niet op grond van de zwelling van de moederschoot of van spenen, maar door het feit dat bepaalde beenderen verder dan gewoonlijk uiteen gaan staan.

5 Reactie op: Guido Gezelle, Zantekoorn: Breeloop. In: Loquela: 7 (Pietmaand 1887) 5, p.35: ”breeloop, den. = Wagen met breed beslag, voorzien van breed met ijzer beslegene wielen, alzoo een vijfduimer, b. v. — Hij is er omme gereên met den breeloop. Geh. Wynghene.”

6 Reactie op: Guido Gezelle, Zantekoorn: Appelman. In: Loquela: 7 (Bamesse 1887) 6, p.41: ”appelman, den. = Onpasselijkheid die voorts komt van te veel appels, te veel peren of zulkdanige vruchten te eten. — Ons Jantje heeft den appelman gekregen, en 't en kan naar schole niet gaan. Geh. Lichtervelde.”

Pl Haghebaert

.....

In: Loquela: 11 (Oestmaand 1891) 4, p.25: 1)"appelman, den. = Man die appels verkoopt. "De appelman, het appelmanneke komt om zij' geld," zegt men, tegen jongens die ziek zijn van te veel appels of van onrijp ooft g'eten te hebben. — "wicht u maar, of 't appelmanneke zal om ze' geld komen!" Geh. Wynghene. Uit een handschrift van zaliger Deken De Bo. Z. Bezeman." 2) "appelman, den. = Onpasselijkheid die veroorzaakt wordt deur het eten van te veel appels. — "Hij heeft weere al den appelman: hij heeft te vele geslinsd." Geh. Wynghene."

Briefbeschrijving

Verzender	Haghebaert, Placidus Amandus
Ontvanger	Gezelle, Guido
Verzendingsdatum	[08/12/1887]
Verzendingsplaats	Ichtegem (Ichtegem)
Annotatie	Datum en plaats gereconstrueerd op basis van de poststempel ; Placidus Amandus Haghebaert = Broeder Bernardus.
Annotatie	Datum en plaats gereconstrueerd op basis van de poststempel ; Placidus Amandus Haghebaert = Broeder Bernardus.

Documentbeschrijving

Fysieke bijzonderheden

Drager	87 mm x 123 mm papier, geel papiersoort: recto met adres; verso in twee richtingen beschreven, inkt, purper
Staat	volledig
Vormelijke bijzonderheden	op adreszijde: gedrukte postzegel, afgestempeld
Toevoegingen	op verso rechtsboven: taalkundige notities: Breken (inkt, verticaal, hand G.G.) ; op verso stukken tekst met inkt doorgehaald

Bewaargegevens

Land	België
Plaats	Brugge
Bewaarplaats	Guido Gezellearchief
ID Gezellearchief	3322, B fiche 149
Bibliotheekrecord	https://anet.be/desktop/gga/nl/opacgga/nr=tg:gga_6.15101

IIIF-manifest	https://go.wander.be/iiif/bibliotheek-brugge/4eea4705a30849dcfc858f64aa633556f951eae9/manifest

Inhoud

Incipit	Bate, batje met korte a in den zin dien gy zegt.
Samenvatting	reactie op woorden 'bate' en 'breeloop' in: Zantekoorn. - In: Loquela - Jrg. 7 (Pietmaand 1887) nr. 5, p.34 en p.35 en op 'appelman' in: Zantekoorn. - In: Loquela - Jrg. 7 (Bamesse 1887) 6, p.414, p.25.
Tekstsoort	briefkaart
Talen	Nederlands; Latijn

Gevolgde codeerpraktijk

De tekst werd diplomatisch getranscribeerd, en aangevuld met een editoriale laag.
De oorspronkelijke tekst werd ongewijzigd getranscribeerd; alleen typografische regeleindes en afbrekingstekens, en niet-betekenisvolle witruimte werden genormaliseerd.
Auteursingrepen in de tekst (toevoegingen, schrappingen), en latere redactie-ingrepen (schrappingen, toevoegingen, taalkundige notities) door de lezer werden overgenomen en expliciet gemarkeerd.
Voor een aantal tekstfenomenen werden naast de oorspronkelijke vorm ook editeursingrepen opgenomen in de transcriptie: oplossingen voor niet-gangbare afkortingen en correcties voor manifeste fouten. Daarnaast bevat de transcriptie editeursingrepen ter verbetering van de leesbaarheid (toevoegingen, reconstructies) of ter motivering van transcriptie-beslissingen (aanduiding van onzekere lezingen, weglating van onleesbare tekst). Alle editeursingrepen worden expliciet gemarkeerd.

Colofon

Titel	[08/12/1887], Ichtegem, Placidus Amandus Haghebaert (= Broeder Bernardus) aan Guido Gezelle
Editeur	Chris Vandewalle; Universiteit Antwerpen
Wetenschappelijke leiding	Els Depuydt
Partners	Openbare Bibliotheek Brugge (Guido Gezellearchief); Centrum voor Teksteditie en Bronnenstudie (Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letteren); Instituut voor de Studie van de Letterkunde in de Lage Landen (ISLN) (Piet Couttenier, Universiteit Antwerpen); Guido Gezellegenootschap

Uitgever	Guido Gezellearchief, KANTL/CTB
Plaats van uitgave	Brugge, Gent
Publicatiedatum	2025

Beschikbaarheid	Teksten en afbeeldingen beschikbaar onder een Creative Commons Naamsvermelding - Niet Commercieel licentie.
Disclaimer	De editie van de Guido Gezellecorrespondentie is het resultaat van een samenwerkingsproject met vrijwilligers. De databank is in opbouw, aanvullingen en opmerkingen kunnen gemeld worden aan els.depuydt@brugge.be.
Citeren	Een brief kan worden geciteerd als: [Naam van editeur(s)], [briefschrijver aan briefontvanger, plaats, datum]. In: GezelleBrOn, Wetenschappelijke editie van de correspondentie van Guido Gezelle. [publicatiedatum] Available from World Wide Web: [link]